

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลกับตัวแปรทางด้านความรู้ความเข้าใจ ความถนัด คะแนนสอบคัดเลือก นิสัยและทัศนคติในการเรียน และบุคลิกภาพ แล้วเปรียบเทียบผลการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 เป็นเกณฑ์ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2528 , 2529 และ 2530 พร้อมทั้งเปรียบเทียบผลการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 เป็นเกณฑ์ สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรการศึกษาพยาบาลที่เน้นชุมชน วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ปีการศึกษา 2530 จำนวน 424 คน ตัวแปรที่ใช้เป็นตัวทำนายด้านความรู้ความเข้าใจได้จากแบบสอบถามความเข้าใจโปรแกรสซิปแมทริซิสของ เจ ซี ราเวน ตัวแปรด้านความถนัดได้จาก แบบสอบวัดการสังเกตของ วิริช เสวตศิลป์ แบบสอบความถนัดเหตุผลเชิงภาษา และแบบสอบความเข้าใจภาษาไทย ของ วิบูลย์ บุญสุวรรณ ตัวแปรคะแนนสอบคัดเลือกได้จาก แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ใช้ในการคัดเลือกวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ของ กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ตัวแปรด้านนิสัยและทัศนคติในการเรียนได้จากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของ สุจิตร์ สิริรัตน์ ตัวแปรด้านบุคลิกภาพได้จากแบบสำรวจบุคลิกภาพซีพีไอ ฉบับภาษาไทย แปลและเรียบเรียงโดย คัชพล เรียบร้อยเจริญ ตัวแปรเกณฑ์คือ เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2528 , 2529 และ 2530 และเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ได้จากทะเบียนผลการเรียนของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน จากนั้นคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

ระหว่างตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ และสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ แบบ Stepwise Multiple Regression Analysis

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2530)

เมื่อใช้เกรทเจ็ลล์สะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 เป็นเกณฑ์

1. ตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 มี 20 ตัวแปร คือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เขาวนปัญญา ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการหัดเวลา และวิธีการทำงาน ทักษะในการเรียนด้านการยอมรับในตัวครู และการยอมรับคุณค่าของการศึกษา บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ การชอบสังคม ความรับผิดชอบ การเจริญวัยทางสังคม ความอดทน สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง ประสิทธิภาพทางปัญญา และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยที่คะแนนภาษาอังกฤษมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = .4018$) และบุคลิกภาพด้านการชอบสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = .1397$)

2. กลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดประกอบด้วยตัวทำนาย 7 ตัว คือ คะแนนภาษาอังกฤษ ทักษะในการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา คะแนนคณิตศาสตร์ คะแนนวิทยาศาสตร์ บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา และบุคลิกภาพด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น ($R = .6511$) โดยตัวทำนายกลุ่มนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 42.40 ($R^2 = .4240$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .3322

3. สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ มีดังนี้

$$Z'_1 = .2683Z_3 + .2634Z_{11} + .1975Z_2 + .2534Z_1 \\ + .2194Z_{12} + .1988Z_7 - .1752Z_{21}$$

$$Y'_{1} = -1.3945 + .0124X_{3} + .0102X_{11} + .0090X_{2} + .0138X_{1} \\ + .0182X_{12} + .0229X_{7} - .0145X_{21}$$

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2529)

ก. เมื่อใช้เกรกเจเลียสสมาคมปลายในชั้นปีที่ 1 (ปีการศึกษา 2529)

เป็นเกณฑ์

1. หัวหน้างานที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มี 12 ตัวแปร คือ คณะแพทยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะภาษาอังกฤษ เขาวนปัญญา ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผิดเวลา และวิธีการทำงาน หักสนคติในการเรียนด้านการยอมรับในตัวครู บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความรับผิดชอบ และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยที่คณะแพทยศาสตร์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = .4003$) และนิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงานมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = .1523$)

2. กลุ่มหัวหน้างานที่ดีที่สุดประกอบด้วยหัวหน้างาน 4 ตัวแปร คือ คณะแพทยศาสตร์ ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา และคณะนิติศาสตร์ ($R = .5329$) โดยหัวหน้างานกลุ่มนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ได้ร้อยละ 28.40 ($R^2 = .2840$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .3146

3. สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ มีดังนี้

$$Z'_{2.1} = .4091Z_{1} + .2250Z_{7} + .1866Z_{6} + .1660Z_{2}$$

$$Y'_{2.1} = .2895 + .0212X_{1} + .0181X_{7} + .0166X_{6} + .0050X_{2}$$

ข. เมื่อใช้เกรทเฉื่อยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี)
เป็นเกณฑ์

1. ตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มี 13 ตัวแปร คือ คะแนนวิทยาศาสตร์ คะแนนคณิตศาสตร์ คะแนนภาษาอังกฤษ ความถนัดพิเศษ ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา นิสัยในการเรียน การเลิกเรียน การพักเวลา และด้านวิธีการทำงาน หักสนคตินในการเรียน การยอมรับในตัวครู บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความรับผิดชอบ สัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยที่ คะแนนวิทยาศาสตร์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = .3482$) และบุคลิกภาพด้านสัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น ๗ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = .1494$)

2. กลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดประกอบด้วยตัวทำนาย 7 ตัวแปร คือ คะแนนวิทยาศาสตร์ ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา คะแนนคณิตศาสตร์ นิสัยในการเรียน การเลิกเรียน การพักเวลา บุคลิกภาพด้านการชอบสังคม และคะแนนภาษาอังกฤษ ($R = .6117$) โดยตัวทำนายกลุ่มนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ได้ร้อยละ 37.42 ($R^2 = .3742$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .3322

3. สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ มีดังนี้

$$Z'_{2.2} = .3788Z_1 + .2939Z_7 + .1921Z_2 + .1770Z_9 \\ + .1738Z_6 - .1688Z_{14} + .1541Z_3$$

$$Y'_{2.2} = .1698 + .0163X_1 + .0196X_7 + .0048X_2 + .0054X_9 \\ + .0128X_6 - .0122X_{14} + .0058X_3$$

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2528)

ก. เมื่อใช้เกรทเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 (ปีการศึกษา 2528) เป็น
เกณฑ์

1. ตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มี 10 ตัวแปร คือ คะแนนวิทยาศาสตร์ คะแนนคณิตศาสตร์ คะแนนภาษาอังกฤษ ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา นิสัยในการเรียนด้านการศึกษาหลักเรื่องการหัดเวลา และวิธีการทำงาน บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น การชอบสังคม การวางตัวในสังคม และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยที่คะแนนวิทยาศาสตร์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = .4689$) และบุคลิกภาพด้านการวางตัวในสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = .1438$)

2. กลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มี 3 ตัวแปร คือ คะแนนวิทยาศาสตร์ นิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน และคะแนนภาษาอังกฤษ ($R = .5468$) โดยตัวทำนายกลุ่มนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ได้ร้อยละ 29.90 ($R^2 = .2990$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .3622

3. สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ มีดังนี้

$$Z'_{3.1} = .4437Z_1 + .2268Z_9 + .1562Z_3$$

$$Y'_{3.1} = .0735 + .0264X_1 + .0096X_9 + .0063X_3$$

ข. เมื่อใช้เกรทเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) เป็นเกณฑ์

1. ตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มี 17 ตัวแปร คือ คะแนนวิทยาศาสตร์ คะแนนคณิตศาสตร์ คะแนนภาษาอังกฤษ ความถนัดในการสังเกต ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา นิสัยในการเรียน ด้านการหลีกเลี่ยงการผิดเวลา และวิธีการทำงาน บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น การชอบสังคม ความรับผิดชอบ การเจริญวัยทางสังคม ความอดทน การวางตนตามเกณฑ์ของสังคม สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง ประสิทธิภาพทางปัญญา และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยที่คะแนนวิทยาศาสตร์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = .4501$) และ ความถนัดในการสังเกตมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = .1407$)

2. กลุ่มตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มี 4 ตัวแปร คือ คะแนนวิทยาศาสตร์ นิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา และคะแนนภาษาอังกฤษ ($R = .6130$) โดยตัวทำนายกลุ่มนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ได้ร้อยละ 37.58 ($R^2 = .3758$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .2523

3. สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ มีดังนี้

$$Z'_{3.3} = .3681Z_1 + .2467Z_9 + .2116Z_7 + .1670Z_3$$

$$Y'_{3.3} = .4924 + .0161X_1 + .0077X_9 + .0166X_7 + .0050X_3$$

ตารางที่ 15 สรุปขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ ของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
โดยมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันคือทางบวกทั้งหมด

ตัวแปรทำนาย	ตัวแปรเกณฑ์				
	ปีที่ 1	ปีที่ 2		ปีที่ 3	
	Y_1	$Y_{2.1}$	$Y_{2.2}$	$Y_{3.1}$	$Y_{3.3}$
ก. เชาวน์ปัญญา (X_4)	.2476	.1692	.1821		
ข. ความถนัด					
ความถนัดในการสังเกต (X_5)					.1407
ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา (X_6)	.1507	.1945	.2116		.1676
ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา (X_7)	.2262	.2512	.2964	.2999	.4074
ค. คะแนนสอบคัดเลือก					
วิทยาศาสตร์ (X_1)	.3455	.4003	.3842	.4689	.4508
คณิตศาสตร์ (X_2)	.2549	.1653	.1696	.2507	.2605
ภาษาอังกฤษ (X_3)	.4018	.2311	.2623	.2826	.3404
ง. นิสัยและทัศนคติในการเรียน					
นิสัยในการเรียนด้านการฝึกสังเกตและการตีความ (X_8)	.2089	.1812	.2193	.1736	.2204
นิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน (X_9)	.2497	.1523	.1843	.2065	.2716
ทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับในตัวครู (X_{10})	.2580	.1534	.1669		
ทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา (X_{11})	.3057				
จ. บุคลิกภาพ					
การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12})	.2902	.1558	.1656	.1591	.1994
ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (X_{13})	.2240				
การชอบสังคม (X_{14})	.1397			.1439	.1847
การวางตนในสังคม (X_{15})				.1436	
การยอมรับตนเอง (X_{16})					
ความรับผิดชอบ (X_{17})	.1835	.1695	.1786		.1651
การเจริญวัยทางสังคม (X_{18})	.2106				.1830
การควบคุมตนเอง (X_{19})					
ความอดทน (X_{20})	.2681				.1533
การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (X_{21})					
การวางตนตามเกณฑ์ของสังคม (X_{22})					.1582
สัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น (X_{23})	.1972		.1494		
สัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง (X_{24})	.1590				.1467
ประสิทธิภาพทางปัญญา (X_{25})	.2906				.1643
การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_{26})	.2145	.1710	.1852	.1458	.1595
ความมีลักษณะของหญิง (X_{27})					

ตารางที่ 16 สรุปลำดับชั้นการคัดเลือกของตัวทำนาย และค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (\hat{y} ที่เพิ่มขึ้น) ของตัวทำนายที่คัดเลือก
การทำนายเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3

ตัวแปรทำนาย	ตัวแปรเกณฑ์				
	ปีที่ 1	ปีที่ 2		ปีที่ 3	
	Y_1	$Y_{2.1}$	$Y_{2.2}$	$Y_{3.1}$	$Y_{3.3}$
ก. เชาวน์ปัญญา (X_4)					
ข. ความถนัด					
ความถนัดในการสังเกต (X_5)					
ความถนัดพิเศษเชิงภาษา (X_6)		③ 3.25	⑤ 2.19		
ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา (X_7)	⑥ 2.84	② 6.49	② 8.99		③ 5.70
ค. คะแนนสอบคัดเลือก					
วิทยาศาสตร์ (X_1)	④ 3.89	① 16.02	① 14.76	① 21.99	① 20.32
คณิตศาสตร์ (X_2)	③ 5.68	④ 2.64	③ 3.30		
ภาษาอังกฤษ (X_3)	① 16.15		⑦ 2.18	③ 2.26	④ 2.43
ง. นิสัยและทัศนคติในการเรียน					
นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (X_8)					
นิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน (X_9)			④ 3.69	② 5.69	② 9.13
ทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับในตัวครู (X_{10})					
ทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา (X_{11})	② 7.85				
จ. บุคลิกภาพ					
การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12})	⑤ 3.64				
ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (X_{13})					
การชอบสังคม (X_{14})		⑥ 2.31			
การวางตนในสังคม (X_{15})					
การยอมรับตนเอง (X_{16})					
ความรับผิดชอบ (X_{17})					
การเจริญวัยทางสังคม (X_{18})					
การควบคุมตนเอง (X_{19})					
ความอดทน (X_{20})					
การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (X_{21})	⑦ 2.17				
การวางตนตามเกณฑ์ของสังคม (X_{22})					
สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น (X_{23})					
สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง (X_{24})					
ประสิทธิภาพทางปัญญา (X_{25})					
การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_{26})					
ความมีลักษณะของหญิง (X_{27})					
รวมค่าร้อยละของสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2)	42.40	28.40	37.42	29.90	37.58

หมายเหตุ ตัวเลขใน ○ แสดงถึง ลำดับชั้นที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมในกลุ่มตัวทำนายที่ดีของตัวทำนาย
ตัวเลขในกำกับต่อมา แสดงถึง ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (\hat{y} ที่เพิ่มขึ้น)

อภิปรายผล

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลกับตัวทำนายด้านเชาวน์ปัญญา ความถนัด คะแนนสอบคัดเลือก นิสัยและทัศนคติในการเรียน และบุคลิกภาพ

ก. เชาวน์ปัญญา (X_4) ผลการวิจัยพบว่า เชาวน์ปัญญามีสหสัมพันธ์เชิงบวกในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ($r = .2476$) และเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทั้งในกรณีที่ใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) เป็นเกณฑ์ ($r = .1692$ และ $.1821$ ตามลำดับ) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลี ชุมเพ็ญ (2514:67) สุปรียา ถ่าเจียก (2522:43) สุวิมล ว่องวานิช (2522:60) จันทร ทิยะวงศ์ (2528:106) บาร์ตันและคณะ (Barton and others 1972:338-404) ลิลล่า (Luella 1963:153) นีฟและเสตราค์ (อ้างใน จันทร ทิยะวงศ์ 2528:21) ที่ศึกษาพบว่า เชาวน์ปัญญามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 นั้น พบว่า เชาวน์ปัญญาไม่มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสมทั้งในกรณีที่ใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) เป็นเกณฑ์ ($p < .05$) ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยในชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนา กวงแก้ว (2527:45) ที่พบว่า เชาวน์ปัญญาไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นเกรดเฉลี่ยภาคต้นของนิสิตชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เชาวน์ปัญญาไม่มีส่วนร่วมในสหสัมพันธ์พหุคูณกับเกณฑ์ใด ๆ ของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปี ($p < .05$)

- ข. ความถนัด ผลการวิจัยพบว่า

ความถนัดในการสังเกต (X_5) มีสหสัมพันธ์เชิงบวกในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 เท่านั้น ($r = .1407$) แสดงว่าความถนัดในการสังเกตจะสามารถอธิบายความแปรปรวนของเกรดเฉลี่ยสะสมได้เมื่อนักศึกษาเรียนถึงชั้นปีที่สูง ๆ ซึ่งมีจำนวนหน่วยกิตด้านวิชาการพยาบาลมากพอควร ทั้งนี้พิจารณาจากรายวิชาและจำนวนหน่วยกิต

ที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในชั้นปีที่ 1 (ดูจากภาคผนวก) จะพบว่า เป็นวิชาพื้นฐานทั่วไปสำหรับเตรียมความรู้ในการเรียนวิชาต่าง ๆ ในชั้นสูงขึ้นไป วิชาเหล่านี้อาจไม่ต้องการความถนัดในด้านความฉับไวในการสังเกตจุดที่เป็นอันตราย และเมื่อพิจารณา รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตที่นำมาคิดรวมกันเป็นเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 (ดูภาคผนวก) พบว่าอัตราส่วนของจำนวนหน่วยกิตวิชาพื้นฐานต่อวิชาการพยาบาลเป็น 47 : 30 ซึ่งแสดงว่าวิชาพื้นฐานยังมีสัดส่วนสูง จึงอาจทำให้ความถนัดในการสังเกตไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 แต่สำหรับอัตราส่วนของจำนวนหน่วยกิตวิชาพื้นฐานต่อวิชาการพยาบาลที่นำมาคิดรวมเป็นเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีค่าเป็น 58 : 57 ซึ่งวิชาการพยาบาลมีสัดส่วนถึงร้อยละ 50 จึงทำให้ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างความถนัดในการสังเกตกับเกรดเฉลี่ยสะสมมีนัยสำคัญ และจากผลการวิจัยของ วิรัช เสวตศิลป์ (2522 : 15,75) ก็พบว่า ความถนัดในการสังเกตมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ของหลักสูตรพยาบาลระดับอนุปริญญา และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ของหลักสูตรพยาบาลระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยพยาบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522

ความถนัดในการสังเกตไม่มีส่วนร่วมในสหสัมพันธ์พหุคูณกับเกณฑ์ใด ๆ ของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปี ($p < .05$)

ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา (X_6) มีสหสัมพันธ์เดียวในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 เกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทั้งในกรณีที่ใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 (สะสม 1 ปี) และเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) เป็นเกณฑ์ และเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ($r = .1507, .1945, .2116$ และ $.1676$ ตามลำดับ) แต่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 (สะสม 1 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3

ความถนัดเหตุผลเชิงภาษาร่วมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 ทั้งในกรณีที่ใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 เป็นเกณฑ์ โดยเพิ่มค่าสัมประสิทธิ์การ

ทำนายอีกร้อยละ 3.25 และ 2.19 ตามลำดับ (R^2 change = .0325 และ .0219 ตามลำดับ)

ความถนัดด้านความเข้าใจภาษา (X_7) พบว่า มีสหสัมพันธ์เกี่ยวในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับตัวแปรเกณฑ์ทุกตัว ของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปี แสดงว่า ความถนัดด้านความเข้าใจภาษาสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้ทั้ง 3 ชั้นปีไม่ว่าจะใช้ตัวเกณฑ์ใด

นอกจากนี้ความถนัดด้านความเข้าใจภาษายังร่วมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทั้งในกรณีที่ใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 กรณีที่ใช้เกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) เป็นเกณฑ์ โดยทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเพิ่มขึ้นจากเดิมดังนี้คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.84 (R^2 change = .0284) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.49 และ 8.99 ตามลำดับ (R^2 change = .0649 และ .0899 ตามลำดับ) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.70 (R^2 change = .0570) และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพวรรณ คำนประคิษฐ์ (2522:20,202) ที่พบว่าแบบสอบภาษาไทยซึ่งวัดความสามารถด้านความเข้าใจในการใช้ภาษาไทย เป็นการแปลความหรือแปลความของเนื้อเรื่อง เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2521 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

จากผลการวิจัยแสดงว่าความถนัดด้านภาษามีสหสัมพันธ์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลและร่วมเป็นตัวทำนายที่ดีด้วย

ค. คะแนนสอบคัดเลือก ผลการวิจัยพบว่า คะแนนสอบคัดเลือกทั้ง 3 วิชา คือ คะแนนวิทยาศาสตร์ (X_1) คะแนนคณิตศาสตร์ (X_2) และคะแนนภาษาอังกฤษ (X_3) มีสหสัมพันธ์เกี่ยวในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับตัวเกณฑ์ทุกตัวของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปี แสดงว่าแบบสอบคัดเลือกทั้ง 3 วิชา สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปีไม่ว่าจะใช้ตัวเกณฑ์ใด และทั้ง 3 วิชานี้เป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษานพยาบาลที่เน้นชุมชน

ผู้ที่ได้คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเหล่านี้สูงจึงมีความสำเร็จในการเรียนสูงด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพวรรณ กำนประคิษฐ์ (2522 : 195-207) ที่พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับเกณฑ์ เกเรคเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1 เกเรคเฉลี่ยสะสมปีที่ 1 และปีที่ 2 เกเรคเฉลี่ยหมวดการศึกษาทั่วไปของปีที่ 1 และปีที่ 2 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2520 ส่วนกองงานวิทยาลัยพยาบาล (2528 : 67) ได้ศึกษาพบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2524 ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 แต่วิชาคณิตศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล นอกจากนี้ สุมาลี อิศวศักดิ์สกุล (2523 : 55) ยุพดี สุวรรณศิริ (2514 : 1-2) เคือนฉาย นิยมทรัพย์ (2514 : 1-2) ประจวบ แดงสุภา (2514 : 1-2) ต่างก็ศึกษาพบว่า คะแนนสอบคัดเลือกมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาล

คะแนนวิทยาศาสตร์รวมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปี และทุกตัวแปรเกณฑ์ คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีสัมประสิทธิ์การทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.89 (R^2 change = .0389) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 16.02 และ 14.76 (R^2 = .1602 และ .1476) เมื่อใช้เกเรคเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และเกเรคเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) เป็นเกณฑ์ ตามลำดับ และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 21.99 และ 20.32 (R^2 เท่ากับ .2199 และ .2022) เมื่อใช้เกเรคเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และใช้เกเรคเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) เป็นเกณฑ์ ตามลำดับ

คะแนนคณิตศาสตร์ (X_2) รวมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 โดยเพิ่มสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 5.68 (R^2 change = .0568) และเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทั้งในกรณีที่ใช้เกเรคเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และใช้เกเรคเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) เป็นเกณฑ์ โดยเพิ่มสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 2.64 และ 3.30 ตามลำดับ

คะแนนภาษาอังกฤษ (X_3) รวมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 เมื่อใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 เป็นเกณฑ์ และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ทั้งในกรณีที่ใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และกรณีที่ใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) เป็นเกณฑ์ โดยเพิ่มสัมประสิทธิ์การทำนายดังนี้ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 16.15 ($R^2 = .1615$) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 เพิ่มค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 2.18 ($R^2 \text{ change} = .0218$) และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 เพิ่มค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 2.26 และ 2.43 ตามลำดับ ($R^2 \text{ change} = .0226$ และ $.0243$ ตามลำดับ)

จากผลการวิจัยนี้แสดงว่าคะแนนสอบคัดเลือกทั้ง 3 วิชา มีสหสัมพันธ์เกี่ยวในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลและรวมเป็นตัวทำนายที่ดี

ง. นิสัยและทัศนคติในการเรียน ผลการวิจัยพบว่า

นิสัยในการเรียนค่านการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (X_8) และค่านวิธีการทำงาน (X_9) มีสหสัมพันธ์เกี่ยวในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับตัวเกณฑ์ทุกตัวของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของแมคคอกซ์ (Maddox 1963:9) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถส่วนบุคคลและการทำงานอย่างหนักเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภาพร เมษรักษาวานิช (2515:66) สุวิมล ว่องวานิช (2522:60) วาสนา พิทักษ์สาธิต (2527:44,57) วัลลภา จันทรเพ็ญ (2527:109) จันทร คิยะวงษ์ (2528:74) จินตนา ชิงจิตวิสุทธิ์ (2529:56) แกรอนสกีและแมธิส (Gawronski and Mathis 1969:345-350) คาร์เตอร์ (Carter 1967:52-56) ลินและแมคเคียชี (Lin and Mckechie 1970:306-309) ที่พบว่า นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิสัยในการเรียนค่านการหลีกเลี่ยงการผัดเวลาไม่มีส่วนร่วมในสหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวเกณฑ์ใด ๆ ส่วนค่านวิธีการทำงานรวมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 เมื่อใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) เป็นเกณฑ์ โดยทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.69 ($R^2 \text{ change} = .0369$) และเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ทั้งเมื่อใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1

(สะสม 1 ปี) และใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) เป็นเกณฑ์ โดยทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.65 และ 9.13 ตามลำดับ (R^2 change เท่ากับ .0565 และ .0913 ตามลำดับ)

จากผลการวิจัยแสดงว่านิสัยในการเรียนมีสหสัมพันธ์เกี่ยวในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาล และนิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงานร่วมเป็นตัวทำนายที่ดี

สำหรับทัศนคติในการเรียนพบว่า ทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับในตัวครู (X_{10}) มีสหสัมพันธ์เกี่ยวในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และเกรตเจ็ลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทั้งในกรณีที่ใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) เป็นเกณฑ์ ($r = .2580, .1534$ และ $.1669$ ตามลำดับ) แต่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรตเจ็ลี่ยสะสมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ทั้งในกรณีที่ใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และใช้เกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) เป็นเกณฑ์ ส่วนทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา (X_{11}) มีสหสัมพันธ์เกี่ยวในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรตเจ็ลี่ยสะสมภาคปลายของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 เท่านั้น ($r = .3057$) จากผลการวิจัยนี้พบว่า ทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับเกณฑ์บางตัวซึ่งจากการศึกษาของ วาสนา พิทักษ์สาธิต (2527:44,57) พบว่า ทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับในตัวครูมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับเกรตเจ็ลี่ยสะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แต่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับเกรตเจ็ลี่ยสะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ($p < .05$) ส่วนนภาพร เมษรักษาวานิช (2515:66) สุวิมล ว่องวานิช (2522:60) วัลลภา จันทรเทัญ (2527:109) ต่างก็ศึกษาพบว่า ทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับในตัวครู (X_{10}) ไม่มีส่วนร่วมในสหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวเกณฑ์ใด ๆ ส่วนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา (X_{11}) เป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 โดยทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.85 (R^2 change = .0785)

๑. บุคลิกภาพ ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12}) ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (X_{13}) การชอบสังคม (X_{14}) ความรับผิดชอบ (X_{17}) การเจริญวัยทางสังคม (X_{18}) ความอดทน (X_{20}) สัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น (X_{24}) ประสิทธิภาพทางปัญญา (X_{25}) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_{26}) มีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2530) บุคลิกภาพที่มีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 1 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คือ บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12}) ความรับผิดชอบ (X_{17}) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_{26}) บุคลิกภาพที่มีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คือ บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12}) ความรับผิดชอบ (X_{17}) สัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น (X_{23}) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_{26}) บุคลิกภาพที่มีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญกับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 1 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คือ บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12}) การชอบสังคม (X_{14}) การวางตัวในสังคม (X_{15}) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_{26}) บุคลิกภาพที่มีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญกับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 3 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คือ บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12}) การชอบสังคม (X_{14}) ความรับผิดชอบ (X_{17}) การเจริญวัยทางสังคม (X_{18}) ความอดทน (X_{20}) การวางตนตามเกณฑ์ของสังคม (X_{22}) สัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง (X_{24}) ประสิทธิภาพทางปัญญา (X_{25}) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_{26}) ($p < .05$) โดยบุคลิกภาพแต่ละด้านมีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องในทางบวกกับตัวเกณฑ์ทุกตัว จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพด้านที่มีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกณฑ์ในแต่ละชั้นปีมีหลายด้านที่เหมือนกันและอีกหลายด้านที่แตกต่างกัน สิ่งที่น่าสังเกตคือ

1. บุคลิกภาพด้านที่มีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญกับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 มีจำนวนน้อยกว่าบุคลิกภาพด้านที่มีสหสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญกับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ($p < .05$)

2. บุคลิกภาพด้านที่มีสหสัมพันธ์เดี่ยวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และปีที่ 3 มีจำนวนพอ ๆ กัน (10 ด้าน และ 9 ด้าน ตามลำดับ) และส่วนใหญ่เป็นบุคลิกภาพด้านที่เหมือนกัน (เหมือนกัน 8 ด้าน)

3. บุคลิกภาพด้านที่มีสหสัมพันธ์เดี่ยวอย่างมีนัยสำคัญกับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีเพียง 4 ด้าน และเป็นด้านที่เหมือนกับบุคลิกภาพด้านที่มีสหสัมพันธ์เดี่ยวอย่างมีนัยสำคัญกับเกรดเฉลี่ยสะสมภาคปลายในชั้นปีที่ 1 และปีที่ 3 ($p < .05$)

4. บุคลิกภาพด้านที่มีสหสัมพันธ์เดี่ยวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับเพศทุกตัวของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปี มี 2 ด้าน คือ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12}) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_{26})

ผลการวิจัยนี้มีบุคลิกภาพด้านที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมาลี อัสวศักดิ์สกุล (2523:75) ที่พบที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาในกรุงเทพมหานครยกเว้นสถานศึกษาเอกชน คือ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น การวางตนในสังคม ความรับผิดชอบ การเจริญวัยทางสังคม ความอดทน การวางตนตามเกณฑ์ของสังคม สัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น สัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง ประสิทธิภาพทางปัญญา และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก ส่วนทัศนีย์ ตรีวรรณไชย (2528:84-87) พบว่า บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ การชอบสังคม และการวางตัวในสังคม มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 บุคลิกภาพด้านการวางตนตามเกณฑ์ของสังคม มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 บุคลิกภาพด้านสัมฤทธิผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง และ ประสิทธิภาพทางปัญญา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ สำหรับบุคลิกภาพด้านที่ได้ผลการวิจัยต่างออกไปคือ การยอมรับตนเอง

บุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (X_{12}) และการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (X_{21}) ร่วมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 โดยทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.64 และ 2.17 ตามลำดับ (R^2 change = .0364 และ .0217 ตามลำดับ) สำหรับบุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่นนั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมาลี อัสวศักดิ์สกุล (2523: 76) ที่พบว่า การมีอำนาจเหนือผู้อื่นสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้

บุคลิกภาพด้านการชอบสังคม (X_{14}) ร่วมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 (สะสม 2 ปี) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 โดยเพิ่มค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 2.31 (R^2 change = .0231)

เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคลิกภาพทั้งด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (X_{21}) และการชอบสังคม (X_{14}) เป็นตัวทำนายที่ไม่มีสหสัมพันธ์เกี่ยวกับตัวเกณฑ์ แต่มีสหสัมพันธ์กับตัวทำนายด้วยกัน และมีส่วนร่วมในสหสัมพันธ์พหุคูณ ทำให้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปรนี้ชื่อว่า ตัวแปรอำพราง (Suppressor variables) โดยตัวแปรอำพรางทำหน้าที่ควบคุมความแปรปรวนในตัวทำนายในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ ทำให้สัดส่วนความแปรปรวนของส่วนของตัวทำนายที่เหลือกับเกณฑ์มีค่าสูงขึ้น (ทำให้ R สูงขึ้น) ปรากฏการณ์หนึ่งที่จะบ่งชี้ว่าตัวแปรใดเป็นตัวแปรอำพรางจะเห็นได้จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นลบ ซึ่งในที่นี้ในสมการถดถอยตัวแปร X_{21} และ X_{14} มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นลบ ($\beta = -.1752$ และ $-.1688$ ตามลำดับ) ทั้งนี้เพื่อควบคุมความแปรปรวนที่เกิดจาก X_{21} และ X_{14} ในตัวทำนายอื่น ๆ ผลก็คือตัวแปรดังกล่าวจะลดคะแนนของแบบสอบอื่น ๆ ซึ่งผู้สอบทำได้คะแนนดีเนื่องจากมีบุคลิกภาพทั้ง 2 ด้านนี้ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับตัวแปรเกณฑ์ ดังนั้นผู้ที่ทำคะแนนได้สูงในบุคลิกภาพทั้ง 2 ด้านนี้จะมีคะแนนรวมลดลง แต่มีผลทำให้การทำนายมีความแม่นยำมากขึ้น (R เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ)

ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ไม่มีส่วนร่วมในสหสัมพันธ์พหุคูณกับตัว เกณฑ์ใด ๆ

2. เปรียบเทียบสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อใช้เกรคเจ็ลยี่สี่สมภาคปลาย
 ในชั้นปีที่ 1 เป็นเกณฑ์ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2528,
 2529 และ 2530

ผลการวิจัยได้สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530
 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2530) ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_1 = .2683Z_{\text{ภาษาอังกฤษ}} + .2634Z_{\text{การยอมรับคุณค่าของการศึกษา}} \\
 + .1975Z_{\text{คณิตศาสตร์}} + .2534Z_{\text{วิทยาศาสตร์}} + .2194Z_{\text{การมีอำนาจ}} \\
 \text{เหนือผู้อื่น} + .1988Z_{\text{ความเข้าใจภาษา}} - .1752Z_{\text{การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น}}$$

ผลการวิจัยได้สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของ
 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2529) ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_{2.1} = .4091Z_{\text{วิทยาศาสตร์}} + .2250Z_{\text{ความเข้าใจภาษา}} \\
 + .1866Z_{\text{ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา}} + .1660Z_{\text{คณิตศาสตร์}}$$

ผลการวิจัยได้สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1 ของ
 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2528) ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_{3.1} = .4437Z_{\text{วิทยาศาสตร์}} + .2268Z_{\text{วิธีการทำงาน}} \\
 + .1562Z_{\text{ภาษาอังกฤษ}}$$

เมื่อเปรียบเทียบสมการ Z'_1 กับ $Z'_{2.1}$ พบว่า มีตัวทำนายที่ร่วมกันคือ
 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และความถนัดด้านความเข้าใจภาษา

เมื่อเปรียบเทียบสมการ Z'_1 กับ $Z'_{3.1}$ พบว่า มีตัวทำนายที่ร่วมกันคือ
 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

เมื่อเปรียบเทียบสมการ $Z'_{2.1}$ กับ $Z'_{3.1}$ พบว่า มีตัวทำนายที่ร่วมกันคือ
 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์

และเมื่อเปรียบเทียบสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายในชั้นปีที่ 1

ของนักศึกษาแต่ละชั้นปีที่ 3 สมการ พบว่า มีตัวทำนายที่รวมกันคือ คะแนนสอบคัดเลือก วิชาวิทยาศาสตร์ แสดงว่า แบบสอบวิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาลถึงแม้จะเข้าศึกษาในปีการศึกษาที่แตกต่างกัน และ แสดงว่าความรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการเรียนรู้ในชั้นปีที่ 1 ของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรการศึกษาพยาบาลที่เน้นชุมชน

สำหรับตัวทำนายที่แตกต่างกันในแต่ละสมการอาจเป็นเพราะ

1. การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ทางวิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการสอบคัดเลือกเอง และไม่ได้สอบรวมทั่วประเทศ แต่แบ่งสอบตามส่วนราชการของแต่ละจังหวัดที่มีทุนรับบุคคลเข้าศึกษาต่อ ซึ่งในแต่ละจังหวัด แต่ละปี จะมีจำนวนทุนแตกต่างกัน และผู้สมัครจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นหรือจังหวัดที่สมัครช่วยการตัดสินใจผลการสอบก็ตัดสินโดยคณะกรรมการแต่ละจังหวัด (คู่มือปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ในการรับสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีการศึกษา 2530 2530:1-16) จึงมีโอกาสนักเรียนบางคนที่มีทุนสอบของจังหวัดหนึ่งสอบเข้าเรียนไม่ได้ทั้ง ๆ ที่สอบได้คะแนนสูงกว่านักเรียนบางคนที่มีทุนสอบเข้าเรียนได้ซึ่งสมัครสอบรับทุนของอีกจังหวัดหนึ่ง และผู้ที่สอบได้ทุนของแต่ละจังหวัดในแต่ละปีทางกองงานวิทยาลัยพยาบาลจะเป็นผู้จัดให้เข้าเรียนในวิทยาลัยพยาบาลวิทยาลัยใดวิทยาลัยหนึ่งที่สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งโดยปกติแล้วจะพิจารณาตามจังหวัดที่อยู่ใกล้กับวิทยาลัยพยาบาลนั้น ๆ (จากการสอบถามเจ้าหน้าที่งานการศึกษา กองงานวิทยาลัยพยาบาล)

2. การสอบคัดเลือกเป็นการรวมคะแนนจากคะแนนดิบ ไม่ได้ใช้คะแนนมาตรฐานซึ่งมีค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคงที่

3. เกณฑ์เฉลี่ยสะสมที่ใช้เป็นเกณฑ์ของนักศึกษาพยาบาลแต่ละรุ่นอาจแตกต่างกัน เพราะได้จากการสอบด้วยแบบสอบคนละฉบับ ซึ่งมีความยากง่ายแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อใช้เกรตเจ็ลยสะสมภาคปลาย ปีการศึกษา 2530 เป็นเกณฑ์ สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3

ผลการวิจัยได้สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_1 = .2683Z_{\text{ภาษาอังกฤษ}} + .2634Z_{\text{การยอมรับคุณค่าของการศึกษา}} \\ + .1975Z_{\text{คณิตศาสตร์}} + .2534Z_{\text{วิทยาศาสตร์}} + .2194Z_{\text{การมีอำนาจ}} \\ \text{เหนือผู้อื่น} + .1988Z_{\text{ความเข้าใจภาษา}} - .1752Z_{\text{การสร้างภาพ}} \\ \text{ประทับใจให้กับผู้อื่น}$$

ผลการวิจัยได้สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_{2.2} = .3788Z_{\text{วิทยาศาสตร์}} + .2939Z_{\text{ความเข้าใจภาษา}} \\ + .1921Z_{\text{คณิตศาสตร์}} + .1770Z_{\text{วิธีการทำงาน}} + .1738Z_{\text{ความถนัด}} \\ \text{เหตุผลเชิงภาษา} - .1688Z_{\text{การชอบสังคม}} + .1541Z_{\text{ภาษาอังกฤษ}}$$

ผลการวิจัยได้สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_{3.3} = .3681Z_{\text{วิทยาศาสตร์}} + .2467Z_{\text{วิธีการทำงาน}} + .2116Z_{\text{ความ}} \\ \text{เข้าใจภาษา} + .1670Z_{\text{ภาษาอังกฤษ}}$$

เมื่อเปรียบเทียบสมการ Z_1 กับ $Z_{2.2}$ พบว่า มีตัวทำนายที่ร่วมกันคือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และความถนัดด้านความเข้าใจภาษา

เมื่อเปรียบเทียบสมการ $Z_{2.2}$ กับ $Z_{3.3}$ พบว่า มีตัวทำนายที่ร่วมกันคือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ความถนัดความเข้าใจภาษา และนิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบสมการ Z_1 , $Z_{2.2}$ และ $Z_{3.3}$ พบว่า มีตัวทำนายที่ร่วมกันคือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และความถนัดด้านความเข้าใจภาษา

สิ่งที่น่าสังเกตเกี่ยวกับตัวทำนายที่แตกต่างกันในสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2530 ของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ชั้นปี คือ

1. ในสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ 2 ด้าน คือ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น และการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น โดยที่บุคลิกภาพด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่นเป็นตัวแปรอำพราง สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีบุคลิกภาพที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ 1 ด้าน คือ การชอบสังคม และเป็นตัวแปรอำพราง ส่วนสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ไม่มีบุคลิกภาพด้านใดที่เป็นตัวทำนายที่ดีเลย

2. ในสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษาเป็นตัวทำนายที่ดี แต่ในสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 ไม่มีทัศนคติในการเรียนด้านใด ๆ เป็นตัวทำนายที่ดี

ความแตกต่างทั้งบุคลิกภาพและทัศนคติในการเรียนนี้อาจเป็นเพราะ ลักษณะที่แตกต่างกันของนักศึกษาแต่ละระดับชั้นปี ซึ่งวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคณะ (2527:28) ได้ศึกษาพบว่า ลักษณะของนิสิตนักศึกษาไทยแตกต่างกันตามระดับชั้นปีดังนี้

ปีที่ 1 นักศึกษารู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุก ๆ สิ่งรอบตัวไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย อยากเรียน มีความตั้งใจในการศึกษาและอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์

ปีที่ 2 เขาไม่ค่อยพอใจครู-อาจารย์ เริ่มมีความคิดขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น

ปีที่ 3 เขามักจะสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ๆ ของเขามากกว่า มีความเฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัยและต่อการเรียน

3. คะแนนสอบคัดเลือกวิชาคณิตศาสตร์ร่วมเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 แต่ไม่ร่วมในสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนในปีที่ 3

ไม่คงใช้ความสามารถด้านการคำนวณ โดยพิจารณาจากรายวิชาที่เรียนในชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 (ดูภาคผนวก) พบว่า ในชั้นปีที่ 3 วิชาที่เรียนส่วนใหญ่เป็นวิชาการพยาบาล นอกนั้นเป็นวิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ส่วนในชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 มีวิชาที่ต้องใช้ความสามารถด้านการคำนวณเช่น เคมี คณิตศาสตร์ และฟิสิกส์ ในชั้นปีที่ 1 ชีวเคมี กล้วยวิทยา และชีวสถิติ ในชั้นปีที่ 2

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1. การใช้แบบสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล

1.1 คณะสอบคัดเลือกที่ได้จากแบบสอบคัดเลือกวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี จึงควรใช้ในการคัดเลือกต่อไป

1.2 ควรเพิ่มแบบสอบวัดความถนัดในการสังเกตในการสอบคัดเลือกด้วย เพราะจากผลการวิจัยพบว่าความถนัดในการสังเกตมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นปีสูง ๆ ที่มีการฝึกปฏิบัติงานกับคนไข้

1.3 จากผลการวิจัย ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา และความถนัดด้านความเข้าใจภาษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลและเป็นตัวทำนายที่ดีด้วย จึงควรใช้ข้อสอบในลักษณะเดียวกันนี้ในการสอบคัดเลือกด้วย

2. จากผลการวิจัย นิสัยและทัศนคติในการเรียนด้านวิธีการทำงานมีผลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ดังนั้นครู-อาจารย์ควรชี้ให้นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการมีนิสัยในการเรียนที่ดี และควรแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกหัดให้มีทักษะในการเรียนให้ได้ผลดี ในด้านการอ่าน การท่องจำและทบทวนบทเรียน การจดบันทึกย่อ การทำรายงานหรือการบ้าน การใช้หนังสือในห้องสมุด การใช้อุปกรณ์การเรียน การเตรียมตัวสอบ และการทำข้อสอบ

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ตัวแปรที่ควรศึกษาต่อคือ บุคลิกภาพ โดยนำบุคลิกภาพด้านที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลไปพัฒนาร่วมกับการหาบุคลิกภาพของพยาบาลที่ดี เพื่อสร้างเป็นแบบสำรวจบุคลิกภาพที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลได้ เพื่อใช้ในการแนะแนวหรือสอบคัดเลือก
2. ควรศึกษาในทำนองเดียวกันนี้กับนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรการศึกษาพยาบาลที่เน้นชุมชน ในวิทยาลัยพยาบาลอื่น ๆ ที่สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย
3. ควรศึกษาติดตามนักศึกษาพยาบาลที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2530 วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ในชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์และตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละชั้นปีของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเดียวกัน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบถึงความตรงเชิงทำนายของตัวแปรทำนายเหล่านี้ด้วย